

(knjigarna Llum de lluna) in pogovori (knjigarna Primado, Fan Set, Slaughterhouse). Najodmevnejši je bil pogovor v knjigarni Fan Set, ki ga je v katalonščini moderiral Vicent Berenguer, tolmačila Barbara Pregelj, avtorja, prevajalka ter urednica pa so spregovorili o projektih založbe med špansko govorečimi ter o specifikah (Jana Bauer) ter razvoju slovenske mladinske književnosti (Peter Svetina).

Obisk smo v okviru sejma Plaça de llibre sklenili z druženjem z založniki in avtorji iz Valencije. Barbara Pregelj je v okviru sejma imela vrsto sestankov s španskimi, angleškimi in italijanskimi založniki, prisluhnili smo lahko tudi predavanjem Ane Torma o slikanici in ilustraciji na območju nekdanje Jugoslavije, prevajalke Christin Brandt o nemškem literarnem trgu ter Manela JM Romaera o značilnostih knjižnega trga v katalonškem jeziku, še posebej v Valenciji.

Naše tokratno potovanje v Valencijo je bilo torej takšno, kot je *paella*, najbolj znana jed te avtonomne pokrajine: sončno, pisano, raznovrstno in nadvse okusno.

Barbara Pregelj

PRAZNIK ZLATIH HRUŠK 2019

»Odrasli si s knjigami za mladino ustvarjamo najboljšo zbirko odgovorov za vprašanja, ki nam jih zastavljajo otroci in mladina, saj na mnoga njihova vprašanja najbolj natančno odgovarjajo samo zgodbe.«

S to mislijo je Boštjan Gorenc Pižama 27. novembra 2019 kot povezovalac nagovoril občinstvo v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma na jubilejnim 10. Prazniku zlatih hrušk. Zdaj že tradicionalno prireditve v okviru Slovenskega knjižnega sejma je pripravila Mestna

knjižnica Ljubljana – Pionirska, center za mladinsko književnost in knjižničarstvo ob podpori Mestne občine Ljubljana, Cankarjevega doma in Upravnega odbora 35. Slovenskega knjižnega sejma ter sofinanciranju Javne agencije za knjigo RS v okviru projekta bralna kultura. Poleg založnikov in avtorjev so na prireditvi sodelovali še: uvodna govornika dr. Peter Svetina in Damijan Stepančič ter glasbenica Ditka z interpretacijami pesmi Ferija Lainščka.

Na prireditvi je bilo predstavljenih 18 založb in 83 njihovih knjig iz leta 2018, ki so prejele *znak za kakovost zlata hruška*, med njimi tudi tri, ki so prejele *priznanje zlata hruška*.

Praznik zlatih hrušk je zaključna (slovesna) postaja *Priročnika za kakovostno branje mladinskih knjig* (letošnji Priročnik ima naslov *α*), s katerim knjižničarji vsako leto spodbujamo branje dobrih knjig in nagrajujemo založbe za trud. Priročnik ima 199 strani, v njem pa je osrednje mesto namenjeno podrobni predstavitvi 424 dobro ocenjenih knjig (83 odličnih, 170 zelo dobrih in 171 dobrih). Poleg tega Priročnik vsebuje še seznam vseh 770 knjig za otroke in mladino, ki predstavljajo vrednoteno produkcijo 2018, pregled vseh slovenskih in nekaj tujih mladinskih književnih nagrad ter pregled najboljših otroških in mladinskih filmov, dostopnih v knjižnicah, ki ga prispeva filmska vzgoja za otroke in mladino ljubljanskega mestnega kina Kinodvor. Vsem, ki se poklicno ukvarjajo s knjigo za mladino, ponuja tudi mnoga praktična kazala in sezname.

Med prejemnicami znaka za kakovost zlata hruška je bila na prireditvi sodelitvijo priznanj še posebej izpostavljena odličnost naslednjih knjig:

- V kategoriji izvirna slovenska mladinska leposlovna knjiga je komisija v sestavi Tina Mahkota (predsednica), dr. Izar Lunaček in Tone Obadič

za priznanje zlata hruška izbrala knjigo **Prvotnost**, ki jo je napisal **Feri Lainšček**, ilustriral pa **Jure Engelsberger**. Knjigo je izdala Založba Mladinska knjiga.

Obrazložitev komisije:

Prvotnost je celostna knjižna mojstrovina. Besedilo, ki ga označuje za »knjigo svojega življenja«, je Feri Lainšček v pričujoči izdaji Založbe Mladinska knjiga pregnetel že tretjič. Namen njegovih zadnjih slogovnih in vsebinskih popravkov je bil, da bi prazgodovinski svet deklice Njo prevedel iz »jezika pradavnih magov« v bolj razumljiv literarni jezik našega časa. Z njim avtor nagovarja predvsem zahtevnejše mlade bralce. Kljub tokrat pomirjujočemu koncu Lainščekovo poetično besedilo ohranja arhetipsko vsebino, polno skrivnostnih magičnih besed, in mitsko atmosfero, ubesedeno s skorajda obrednim jezikom. Vrhunska je tudi nadgradnja besedila z likovno interpretacijo Jureta Engelsbergerja. V zahtevni tehniki akvarela in barvnega svinčnika je ilustrator med studioznim druženjem z zahtevnim besedilom doživel, po lastnih besedah, »umetniško iniciacijo in ustvarjalno zorenje, obogateno z življenjskim

spoznanjem ali dvema.« Knjigo spremlja tudi kratka, a vsebinsko poglobljena spremna beseda Darke Tancer-Kajnih. *Prvotnost* je resda pripoved o nekih davnih časih, a je njeno sporočilo o človeku kot iskalcu presežnega brezčasno. Branje *Prvotnosti* z intuicijo in domišljijo ponuja vrhunsko literarno izkušnjo.

- V kategoriji prevedena mladinska leposlovna knjiga je komisija v sestavi Tina Mahkota (predsednica), dr. Izar Lunaček in Tone Obadič za priznanje zlata hruška izbrala knjigo **Pes pa v smeh**, ki jo je napisal **Juraj Šebesta**, prevedla pa **Diana Pungeršič**. Knjigo je izdala Cankarjeva založba.

Obrazložitev komisije:

Glas, slišati svoj glas, slišati svoje misli, kot bi jih govoril, »ko se začneš zavedat sebe«, včasih samo en glas, ki se pogovarja sam s seboj ... Ne pes ne smeh, temveč prav ta glas, glas 15-letnega Tomáša, prvoosebnega pripovedovalca, ki ima kot vsak najstnik kup težav sam s sabo in z drugimi, drugi pa z njim, je glavna odlika in čar Šebestovega romana *Pes pa v smeh*. Večkrat nagrajeni

Podelitev priznanja knjigi *Prvotnost*

pisatelj prvenec je leta 2008 izšel v slovaščini, v slovenščini pa zdaj domiselno in dodelano odzvanja in odmeva po zaslugi mojstrstva prevajalke Diane Pungeršič in Cankarjeve založbe, ki nam je z izdajo previda odtrla pogled v manj znani svet sodobnega slovaškega literarnega snovanja za najstnike.

Šebestov Tomáš nenehno motri sebe in svet, se zazira vase in v druge, premišlja, sklepa, se svetu čudi, ga podaja, analizira, rezonira, razdira, se igra z jezikom in poustvarja različne glasove v najrazličnejših legah. Njegovim razigranim in mnogovrstnim registrom je prevajalka Diana Pungeršič virtuosno poiskala slovenske ustreznice in iznajdljivo poustvarila duhovito jezikovno tvarino – in to ne le s svojim tankočutnim poslušom za pogovorni jezik najstnikov, temveč tudi z drugimi jezikovnimi sredstvi, ki jih nudijo gibčna slovenska skladnja, besedotvorje in različni način zapisovanja slenga ter govorjenega in hudomušnim beleženjem stvarnosti, temveč prežema pripovedovalčev bezljavi in navidezno lahкотni besedni tok nevsiljiva, a zato nič manj tankočutna analiza post-socialistične stvarnosti šengenske Evrope,

njenih frustracij in ambicij, klavnega dometa potrošništva, skrhanih medosebnih odnosov, iskanja medgeneracijske solidarnosti, ukvarjanja s preteklostjo, osamosvajanja ... Zato se nam utegne zdeti slovaški *Pes pa v smeh* mestoma tudi zelo slovenski.

- V kategoriji prevedena mladinska poučna knjiga je komisija v sestavi dr. Samo Kreft (predsednik), dr. Izar Lunaček in Vojko Zadavec za priznanje zlata hruška izbrala knjigo *Atlas mitov*, ki jo je napisal **Thiago de Moraes**, prevedla pa **Mojca Žnidaršič**. Knjigo je izdala Založba Morfemplus.

Obrazložitev komisije:

V dobi interneta je ponudba podatkovno zgoščenih in grafično nazornih prikazov različnih tematik močno narasla. A spojiti ravno prav skope besede z ravno prav sugestivnimi risbami ni lahko, zato izdelki pogosto obetajo več, kot ponudijo. Atlas mitov tu prijetno preseneti s premišljeno izbranimi drobci ljudskih bajk, pri čemer se izbor ne ustavi le pri grški klasiki ali ameriški tradiciji, pač pa nam razgrne vso pahljačo zgodb, od Afrike do Oceanije in od starega Egipta do današnjih dni. Risba je mestoma

Podelitev priznanja knjigi *Pes pa v smeh*

Podelitev priznanja knjigi *Atlas mitov*

toga, a vseeno nazorno prikaže bistvene attribute obravnavanih božanstev in svetov, pri čemer moramo pohvalno omeniti kozmološke sheme, ki nam zgradbo vsakega od mitoloških svetov jasno orišejo, preden nam postrežejo s konkretnimi zgodbicami. *Atlas mitov* je knjiga, ki z naborom eksotičnih junakov mladega bralca brž posrka vase in mu razburka domišljijo z njihovimi nadčloveškimi podvigi, obenem pa mu po tihem goji zanimanje za raznolikost človeških kultur po vsem svetu. Slovensko izdajo gre še posebej pohvaliti zaradi prevodov, ki svojo točnost dolgujejo posvetom s strokovnjaki. Toplo priporočamo!

Vojko Zadavec

NAGRADA KRISTINE BRENOVE ZA NAJLEPŠO SLOVENSKO SLIKANICO

Zbornica knjižnih založnikov in knjigo-tržcev (ZKZK) pri Gospodarski zbornici Slovenije podeljuje nagrado za najlepšo izvirno slovensko slikanico od leta 2004.

Namen in poslanstvo nagrade je:

- spodbujanje nastanka izvirnih slovenskih slikanic

- izoblikovanje vrednostnih kriterijev za pripravo in ocenjevanje slikanic
- spodbujanje branja in bralnih navad
- spodbujanje navad nakupovanja dobrih slikanic

Natečaja se lahko udeleži vsak založnik z vsako slikanico, ki izpolnjuje pogoje, da je:

- bila prvič izdana v razpisanem roku
- nosilec projekta slovenska založba
- avtor ilustracije slovenski
- avtor teksta slovenski

Slikanica je natisnjen tekst v prozi ali v verzih z vsaj 40% ilustracij notranjega obsega na najmanj 5 listih različnih formatov ali materialov.

Žirija ocenjuje slikanice na podlagi ocenjevalnega lista, ki je sestavni del pravilnika o nagradi ter na podlagi kriterijev oblikovalskih, literarnih in založniških standardov, pri čemer upošteva skladnost oblike, vsebine in materialov. O nagradi odloča neodvisna 3-članska žirija, sestavljena iz strokovnjakov z likovnega, literarnega in oblikovalskega področja.

Žirija v sestavi dr. Igor Saksida (predsednik), Urška Bonin, Tomaž Zupančič